

Historie

In 1986 is door een aantal leden van Schietsport vereniging 'de Fles' uit Vlissingen het initiatief genomen om de Technische Commissie Artillerie op te richten. Ook bekend onder de naam T.C.A. De T.C.A. heeft zich als doel gesteld de militaire historie in leven te houden en wel op de manier van het actief afvuren van antieke voorlaadkanons. Voordeel hierbij is dat de T.C.A. in Vlissingen is gevestigd en hierdoor de historische kanons welke op de Vlissingse Boulevard staan opgesteld weer in de oude glorie herstellen en een stukje vergeten maritieme historie weer onder de aandacht wordt gebracht.

Het 'arsenaal' van de T.C.A.

Inmiddels zijn we een aantal jaren verder en is het 'arsenaal' van de T.C.A. uitgegroeid tot meer dan 20 authentieke maritieme kannons, waaronder het zware voorlaadkanon 'de Leugenaar' en het 9 ponderveldartillerie geschut 'Het Middelburgkanon'. Verder beschikken wij ook over een miniatuur replica kanon 'Petite Jean' welke bij menig van onze demonstraties ook zijn 'stem' laat gelden.

Demonstraties

Deze kanons worden door ons op diverse evenementen en gelegenheden op historische wijze afgevuurd. De gehele demonstraties worden volgens de militaire tradities uitgevoerd. Diverse gereedschappen welke nodig zijn voor het afvuren van een kanon zijn nagebouwd naar de voorbeelden uit de tijd van 1850. Zo wordt er gebruik gemaakt van laadgereedschap, wat bestaat uit een laadschop voor het laden van de 'kardoeszak', een stamper voor het 'aanzetten' van de lading en een wisser voor het 'wissen' van de loop na elk schot. Het afvuren zelf gebeurt ook op traditionele wijze. De geschutscommandant geeft de bevelen welke opgevolgd worden door de kruitloper, de kanonnier en de laders. Alles wordt begeleid door onze eigen tamboer en vaandeldrager. Door de jaren heen hebben wij al diverse evenementen opgeluisterd met het gebulder van onze kanons.

Uniformen en kleding

De kleding en uniformen die tijdens onze demonstraties gedragen worden zijn de uniformen van de Koninklijke Marine uit 1850. Dankzij onze goede contacten met het Marine Museum in den Helder zijn we erin geslaagd een zo historisch-realistisch mogelijke kopie van het uniform te maken. Het uniform bestaat uit een 'baadje' met matrozenkraag over een blauwwit gestreept matrozenhemd, daaronder een witte matrozenbroek met een marinekoppel metscheepsmesenlederenopbergtas op de rug. Alle kanonnières dragen een hoed met marinelint. Ook hebben we zorg besteed aan de authenticiteit van de militaire rangen op het uniform. De kanonnière 1e klas draagt rode strepen en de korporaal draagt gele strepen op de mouw van het uniform. Verder zijn alle kanonnières bewapend met het scheepssabel (no. 3). Wanneer er landingen werden uitgevoerd dan werden de kanonnières uitgerust met een 3 bands musket.

Opgepast.....VUUR !

Wij vuren de kanons af met behulp van een lading zwartkruit. Zwartkruit, of buskruit, is in Azië ontdekt omstreeks 1100, en werd voor het eerst in 1300 in Europa gebruikt. Het afvuren van een voorlaadkanon met zwartkruit eist de gepaste discipline. Hiervoor geeft de geschutscapitein zijn orders welke in de drill uitgevoerd worden door de kanonnières.

Kanon visiteren !

Als eerste wordt het kanon gevisiteerd. Dit wil zeggen dat er een pompstok in de loop geplaatst wordt en deze aangeprikt wordt met een prikstokje via het 'zundgat' achter op het kanon. Dit visiteren heeft als doel te controleren of er geen obstakels of resten meer in het kanon zijn achtergebleven van een vorig schot. Kanon gereed tot laden !

Kanon laden !

Het laden van het kanon bestaat uit een aantal etappes. Als eerste wordt een kardoeszak met kruit op de laadschep in de loop aangebracht en met de stamper 'aangezet'. Ten tijde van echte zeeslagen of oorlogen werd hierna nog een projectiel geplaatst en aangezet. Hierna prikt de kanonnière de kardoeszak door met een prikstok via het zundgat. In het zundgat wordt een slagpijpe geplaatst.

Dit pijpe bestaat uit een papieren buisje wat is opgevuld met wat kruit. Dit zogeheten 'gezwind pijpe' zorgt voor de ontsteking van de kardoeszak. Na het plaatsen van het gezwind pijpe wordt de kruitpan boven op het zundgat gevuld met een hoopje zwartkruit en wordt er een bladlood over het zundgat geplaatst ter bescherming tegen wind over overslaand water. Kanon gereed tot vuren !

Lont aan !

De schutter ontsteekt nu een losse lont aan een lontstok. Met deze lontstok zal straks het hoopje kruit in de kruitpan ontstoken worden.

Opgepast.....VUUR !

Nu is het moment daar voor het historisch verantwoord 'kruit snuiven'.

Kanon wissen !

Na elk schot wordt de loop van het kanon gewist met de wisser om eventuele restanten van het vorige schot uit de loop te verwijderen het kanon in gereed te brengen voor het volgende schot.

Veiligheid

Naast ons eigen verenigingswapen dragen wij veiligheid ook zeer hoog in het vaandel. Alle kanonnières van de T.C.A. zijn lid van de schietsport vereniging 'de Fles' in Vlissingen en zijn hierdoor getraind om met vuurwapens en kruit om te gaan. Ook wordt al het materieel en gereedschap door ons zelf onderhouden. In de gelederen van de T.C.A. zijn een aantal deskundigen op het gebied van de chemie actief welke waken over de kwaliteit van zowel kruit als veiligheid.

Hopelijk mogen wij u terugzien bij een van onze demonstraties.

Kijk ook op : <http://people.zeelandnet.nl/maiden/tca.htm>
mail: tca@zeelandnet.nl

